

Aquests mateixos homes que beuen gotots de mig litre de cervesa com si foren aigua sense gas i que defensarien la seua identitat gibraltarenca a mosos, si calguera, són animadors del Real Madrid, fins i tot duen penjat i ben visible un clauer amb l'escut d'aquest equip que durant moltes dècades representà l'essència i l'honor dels espanyols en els camps de futbol.

Els aficionats al futbol de Gibraltar comparteixen els vots entre el Liverpool, el Real Madrid i, ¡atenció!, el futbol club Barcelona. El Barça compta al penyal amb una nodrida afició, fidel i bona patidora que, des que pot eixir de Gi-

braltar, se'n va a animar els blaugranes quan juguen a Cadis o Sevilla. Segueixen els partits televisats com qualsevol culè de l'Alt Urgell i, també, consideren com a autèntics enemics els seguidors del Real Madrid. Evidentment, el jugador més admirat ha estat l'Archivald, se suposa que perquè és —com ells— britànic, un britànic jugant en el Barça.

Aquestes contradiccions —aparents, si més no— marquen la vida diària dels veïns d'aquesta punteta de terra que mira cap a Àfrica i que ara es troba en un moment transcendent en l'aspecte polític. □

ADOLFO CANEPA, PRIMER MINISTRE DE GIBRALTAR

«Açò no és cap colònia»

Gibraltar celebrarà pròximament unes eleccions on, per primera vegada, no hi haurà la figura de Sir Joshua Hassan. El seu successor i actual primer ministre, Adolfo Canepa, ha explicat a EL TEMPS alguns aspectes de la realitat del penyal, entre els quals destaca la reivindicació ferma d'una identitat pròpia.

Josep Ramon Lluch

Després de la dimissió de sir Joshua Hassan, ministre principal de Gibraltar durant els últims quaranta anys, en el petit enclau britànic del sud de la Península Ibèrica s'obri un període d'incertesa que tan sols podran aclarir els resultats de les pròximes eleccions, previstes —tot i que encara no han estat anunciades— per a d'ací a unes setmanes.

Sir Joshua Hassan ha estat, segons molts gibraltarencs de diferents edats, l'artífex de l'actual equilibri polític, social i econòmic de què gaudeix l'última de les colònies a Europa. Home conciliador i bon negociant, al llarg d'una de les carreres polítiques més llargues que hi ha hagut en les democràcies occidentals, ha sabut nadar entre les aigües conflictives que enfronten la metròpoli i l'Estat espanyol a propòsit de la sobirania de la Roca, alhora que ha tret sucosos beneficis d'aquesta situació tan particular.

El seu successor al front del govern de Gibraltar, Adolfo Canepa, té al davant el repte de superar la llarga ombra del carismàtic Hassan i de restar credibilitat a les posicions radicals de

qui es perfila com al pròxim primer ministre, el sindicalista i líder del Partit Socialista, Joe Bossano, el qual ja s'ha manifestat contundentment en contra de l'acord subscrit recentment entre Espanya i Gran Bretanya per a la liberalització del trànsit aeri, que inclou la construcció d'una terminal sota dependència espanyola en l'aeroport que els britànics construïren en el braç de terra que uneix la Roca amb la Península, i que no estava cedit a la sobirania britànica en els tractats internacionals.

«Després d'uns primers moments de certa inquietud —declara Adolfo Canepa— he pogut comprovar que la gent està més tranquil·la i que ha vist amb bons ulls la decisió del govern gibraltarenc d'estudiar de manera detinguda el contingut de l'acord, per tal d'avaluar els beneficis i els perjudicis de l'obertura d'una nova terminal espanyola al nostre aeroport, abans de prendre cap decisió...».

Pel que fa a la posició de Joe Bossano, decididament partidari de vetar l'acord hispano-britànic, el ministre principal assegura. «És molt fàcil dir que no, i ja s'ha acabat, però cal estudiar primer molt bé aquesta qüestió i

«Els britànics no s'interfereixen en la nostra política».

després pronunciar-s'hi, potser també amb un no o potser amb un sí...».

A nivell social, la població de Gibraltar també té l'opinió dividida entre els partidaris del no a l'acord sobre l'aeroport de la Roca i aquells que volen tenir més temps per a conèixer-ne les conseqüències, encara que dia a dia sembla que va imposant-se —paral·lelament al creixement de les expectatives de vot del líder de l'oposició, Joe Bossano— la negativa a la construcció d'una terminal aèria espanyola a l'aeroport.

«El sindicat —assegura Adolfo Canepa— fins i tot ha amenaçat de convocar vagues i altres accions industrials contra aquells empresaris o empreses que, en el cas que s'aplique l'acord, col·laboren o utilitzen els nous serveis...». Tant o més que les possibles conseqüències econòmiques de la construcció d'una segona terminal sota dependència espanyola a l'aeroport de Gibraltar, a la Roca hi ha el temor

que l'acord hispano-britànic signifiqui una cessió de la sobirania britànica del Penyal, en benefici de les tesis del govern de Madrid.

El primer ministre de la colònia opina, tanmateix, que «Gran Bretanya ha dit clarament que no. Jo vaig assistir, al costat de Sir Geoffrey Howe, a la firma de l'acord, i aquella nit el ministre d'Afers Exteriors britànic va deixar ben clar que considerava que la Gran Bretanya no havia cedit part de la seua sobirania, i fins ara jo no he sabut que el govern espanyol haja contradit aquestes manifestacions. És més, l'exministre d'Afers Exteriors espanyol, Fernando Morán, en el curs d'un debat on participà també Joe Bossano, va declarar que al seu parer Gran Bretanya no havia cedit en la sobirania sobre el Penyal i que, en tots els contactes que havia mantingut amb sir Geoffrey Howe, aquest s'havia destacat com un defensor convençut dels drets del poble de Gibraltar...».

Adolfo Canepa ha estat, des de 1972, un col·laborador fidel de sir Joshua Hassan i ha format part dels governs de Gibraltar durant els últims 15 anys, primer com a ministre de Treball, després al front de la cartera de Desenvolupament Econòmic i, des de 1979, com a vice-president del govern. Coneix, per tant, les relacions entre Gibraltar, Gran Bretanya i l'Estat espanyol des dels últims anys del franquisme fins a aquests moments. «Durant l'època de la dictadura no va haver-hi contactes entre el govern de Gibraltar i el govern espanyol, ja que Franco feia com que els gibraltarencs no teníem representants i govern propis, i parlava directament amb Londres. Durant els primers anys de la transició democràtica a Espanya, vam mantenir contactes amb el primer govern de la UCD, que tingueren lloc a Estrasburg al novembre de 1977, quan era ministre d'Afers Exteriors de Gran Bretanya el laborista David Owen. Hi

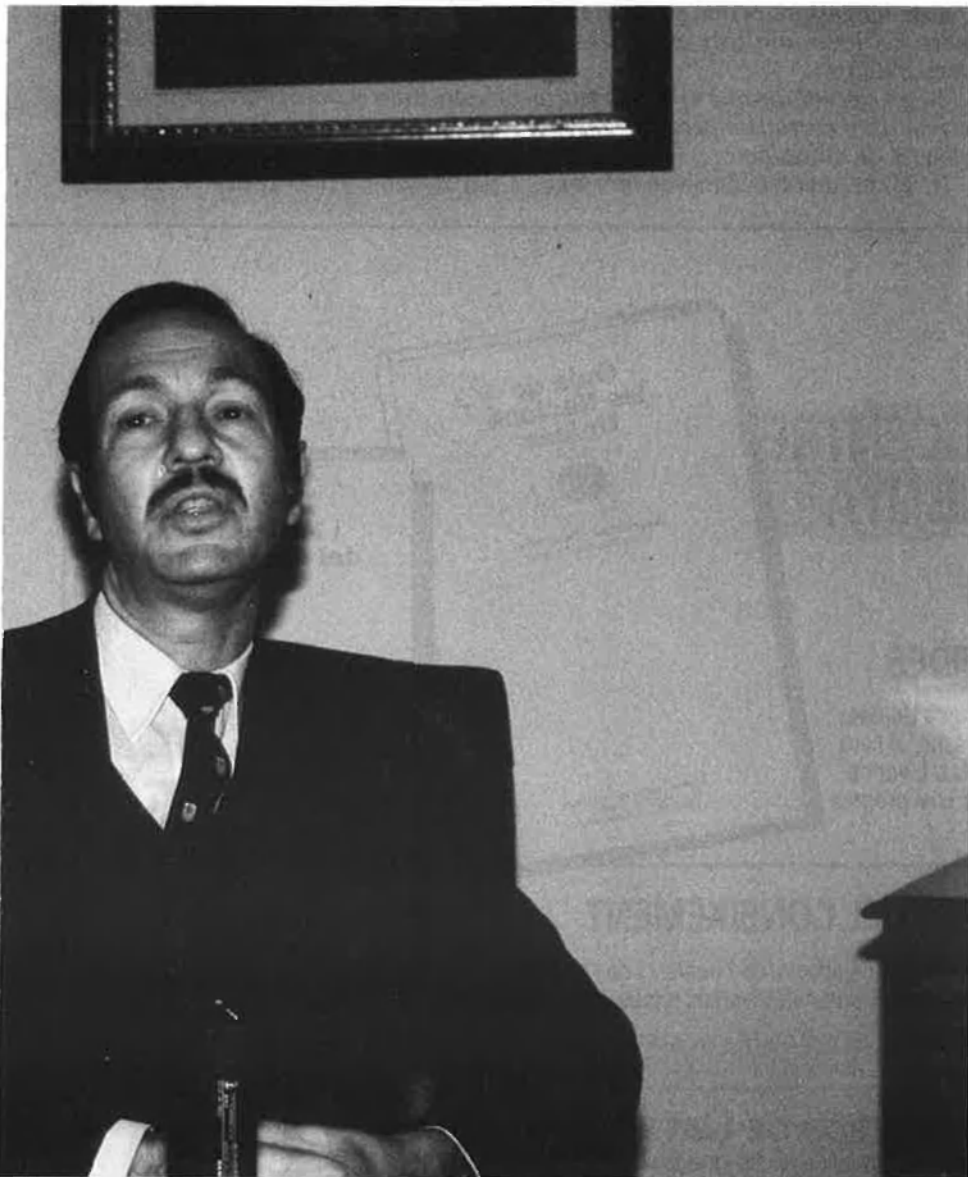
hagué un nou contacte al març de 1978, però la primera reunió interministerial amb la presència d'una delegació de Gibraltar, que s'havia d'haver celebrat a Sintra amb motiu de la firma de la Declaració de Lisboa, es va ajornar per una falta d'acord entre els representants britànics i espanyols d'UCD. La guerra de les Malvines amb Argentina i el trencament d'UCD a l'estiu de 1982 impediren aquest encontre. Amb l'entrada dels socialistes al poder hi hagué un millor clima d'enteniment i, sobretot, Fernando Morán va saber comprendre els nostres desitjos i que tenim una identitat pròpia. Jo crec que ara el govern espanyol mostra una certa comprensió envers els gibraltarencs i ha dit que a Espanya no li interessa que Gibraltar li siga presentat contra els desitjos i la voluntat dels habitants; de manera que considere ben important aquest reconeixement».

—*Paral·lelament a les gestions i negociacions entre l'Estat espanyol i Gran Bretanya sobre Gibraltar, el rei de Marroc, Hassan II, ha intensificat les campanyes per a la incorporació de les ciutats de Ceuta i Melilla a la corona marroquina. ¿Considera que són dues situacions similars, les d'aquests territoris espanyols al nord d'Àfrica i la de l'enclau britànic de Gibraltar a Andalusia?*

—A Espanya, vostè sap que es diu que la situació no és similar en ambdós casos, ja que es considera que Ceuta i Melilla formen part del territori metropolità, són dues províncies més. Jo li puc dir que Gibraltar no és cap colònia. Gibraltar és un territori que depèn de la Gran Bretanya per als assumptes exteriors i per a la defensa, però els gibraltarencs ens governem lliurement i no hi ha cap interferència del governador o representant de la reina Isabel II amb la política que marca el govern de Gibraltar.

Jo no conec prou bé com està la situació a Ceuta i Melilla, però crec que és evident que, si Espanya intensificara als fòrums internacionals les seues exigències sobre Gibraltar, la pressió de Marroc sobre Ceuta i Melilla augmentarien també. I per al govern espanyol seria molt difícil escapar a aquestes reivindicacions. Les situacions són diferents, és clar, ja que la població de Gibraltar és netament britànica i gibraltarenca, mentre que en el cas de Ceuta i, sobretot, el de Melilla, hi ha una proporció molt alta de marroquins, i això, evidentment, crea molts problemes.

—*Després d'haver estat alguns dies a Gibraltar i d'haver parlat amb molts ciutadans de la Roca, hem pogut cons-*

«Els joves se senten més gibraltarens que britànics o andalusos».

tatar un sentiment diferenciat bastant fort i la reivindicació d'una identitat pròpia, enfront de les pressions anexionistes de l'Estat espanyol. ¿Com creu que es defineix aquesta identitat?

—El sentiment diferenciat és molt ferm, i encara ho és més en les generacions més joves, els quals se senten gibraltarens, més encara que britànics

o andalusos o mediterranis. La generació a la qual jo pertany ens sentim potser més britànics que gibraltarens, però els joves són més nacionalistes, més militants.

—¿Això vol dir que està naixent la llavor d'un moviment per a la independència de Gibraltar?

—Hi ha una tendència envers això,

sí, però no vol dir que hi haja algun moviment cap a la independència, entre d'altres factors perquè la gent pensa que som massa petits per a ser independents, que no és factible.

—La convocatòria d'eleccions està a punt de fer-se pública, i mentre les enquestes confirmen un ascens del líder de l'oposició socialista Joe Bossano i una major acceptació de les tesis més radicals que manté respecte al tema de l'aeroport i a les reivindicacions espanyoles, s'ha anunciat la presentació d'un nou partit liderat per Joe Pitaluga, que podria traure part dels vots que fins ara anaven al seu partit. ¿Com veu la situació política a Gibraltar davant les pròximes eleccions?

—És cert que hi hagué un ascens dels partidaris de Bossano, però des de setembre crec que estan en decadència. Tanmateix, els resultats electorals seran bastant ajustats i hi tindrà un paper determinant el fet que s'hi presente o no un nou partit. Nosaltres presentem un partit fort i una bona candidatura, de manera que encara tenim possibilitats de guanyar i, a més, comptarem amb la col·laboració en la campanya de sir Joshua Hassan, el qual ha estat nomenat president perpetu del partit que ha liderat des de 1942. □

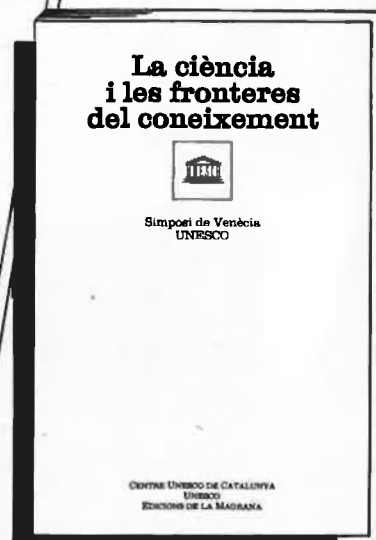
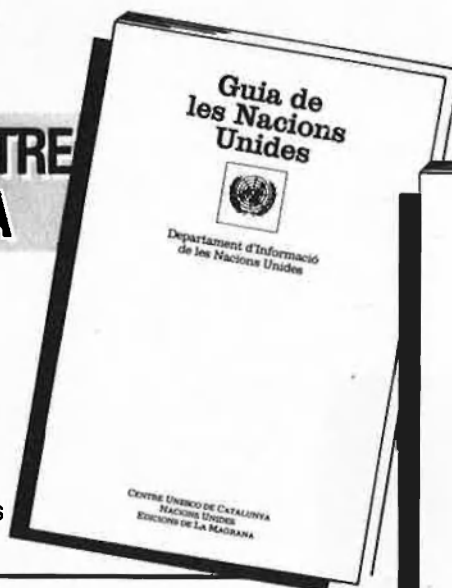
PUBLICACIONS DEL CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

GUIA DE LES NACIONS UNIDES

A través d'aquesta «Guia de les Nacions Unides» el lector podrà conèixer quina és i quina ha estat, al llarg de quaranta anys d'història, l'acció de l'ONU a favor de la pau i del desenvolupament, de la dignitat i del progrés dels pobles.

LA CIÈNCIA I LES FRONTERES DEL CONEIXEMENT

La investigació conjunta de la naturalesa i la imaginació, de l'univers i de l'home, ens podria acostar més a la realitat i ens permetria afrontar els diversos reptes dels nostres dies.

De venda a totes les llibreries.

CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

Mallorca, 285, pral. 08037 Barcelona tel. 207 17 16 Tèlex 98314-CUNC

